

Miina Rautiainen

Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) niukka rahoitus metsäntutkimukselle

---

Rautiainen M. (2021). Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) niukka rahoitus metsäntutkimukselle. Metsätieteen aikakauskirja 2021-10540. Puheenvuoro. 2 s. <https://doi.org/10.14214/ma.10540>

Yhteystiedot Rakennetun ympäristön laitos, Insinööritieteiden korkeakoulu, Aalto-yliopisto, Espoo

Sähköposti miina.a.rautiainen@aalto.fi

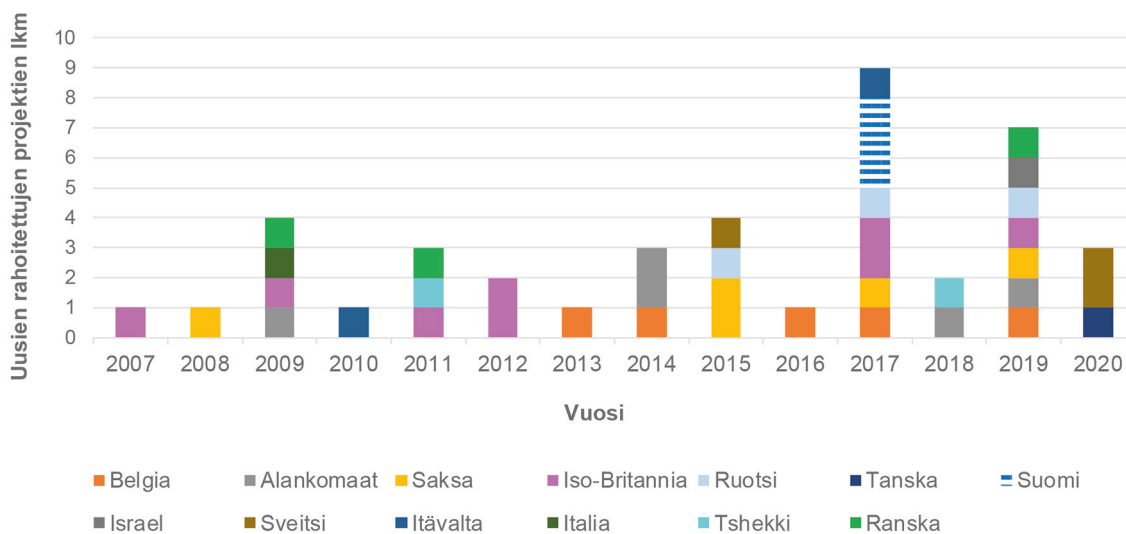
Hyväksytty 9.3.2021

Euroopan tutkimusneuvosto (European Research Council, ERC) on jakanut vuodesta 2007 alkaen rahoitusta yli 12000 tutkimusprojektille Euroopassa. ERC:n myöntämä rahoitus kattaa n. 17 % Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kautta jaettavasta rahoituksesta. Yksittäiselle projektille myönnetty rahoitus on runsas ja monivuotinen. Rahoitusta on tarjolla viidessä eri kategoriassa tutkimusryhmäänsä perustaville väitelleille tutkijoille (starting grant), tutkimusryhmänsä toimintaa laajentaville ansioituneille tutkijoille (consolidator grant), kansainvälisille huippututkijoille (advanced grant), usean huippututkijan laajoille hankkeille (synergy grant) ja jo rahoitetun ERC-projektin innovaatioiden kaupallistamiseen (proof-of-concept grant). ERC:n tutkimusrahoituksen vastaanottamista on joskus luonnehdittu jopa ”tieteen olympiamitaliksi”, ja vähintään se mahdollistaa tutkijalähtöisten tieteellisten unelmien tavoittelemista.

Metsäteemaisiin projekteihin rahoitusta on myönnetty niukasti koko Euroopassa (Kuva 1). ERC:n ylläpitämässä projektitietokannasta löytyy 88 projektia, joiden otsikossa, tiivistelmässä tai avainsanoissa esiintyy sana ”forest”, mutta tiivistelmätekstien perusteella näistä vain noin puolessa (42:ssa) metsä tai puut ovat tutkimuksen keskiössä. Euroopan tasolla selvästi eniten metsäntutkimukseen kohdistettua rahoitusta on jaettu uransa alkuvaiheessa oleville tutkijoille (starting grant, n. 50 % hankkeista) ja tutkijoille, jotka työskentelevät Isossa-Britanniassa (n. 20 % hankkeista). Metsäntutkimukselle rahoitusta ovat myöntäneet eniten elämäntieteiden paneelit (”LS-paneelit”: n. 45 % hankkeista), seuraavaksi eniten luonnon- ja insinööritieteisiin keskittyvät paneelit (”PE-paneelit”: n. 35 % hankkeista), ja vähiten yhteiskunnallis-humanistiset paneelit (”SH-paneelit”: n. 20 % hankkeista). Innovaatioiden kaupallistamiseen on myönnetty vain kolme proof-of-concept -hanketta.

Huolimatta Suomen metsäntutkimuksen korkeasta tasosta on Suomeen toistaiseksi saatu vähän ERC-rahoitusta metsäteemaisille projekteille ja vain vuonna 2017 (Kuva 1). Johdan consolidator grant -tasoista hanketta, joka sai yhtenä yhdeksästä eurooppalaisesta hankkeesta rahoituksen vuoden 2017 haussa laaja-alaisesta ”Applied Life Sciences and Non-Medical Biotechnology” (LS9)

Kuva 1. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoittamat metsäteemaiset projektit vuosina 2007–2020 maittain. Rahoitettujen projektien lukumäärät kategorioittain: 21 starting grant, 10 consolidator grant, 8 advanced grant, 3 proof-of-concept.

-paneelista. Projekti keskittyy metsän fysikaaliseen heijastusmallinnukseen ja kaukokartoitukseen. Johtamani tutkimusprojektin teeman voidaan ajatella olevan kaukana metsätutkimuksen ”valtavirrasta” eivätkä sen aiheet suoraan liity tällä hetkellä eniten pinnalla oleviin metsäteemoihin. Oman näkemykseni mukaan iso osa tästä projektista on perustutkimusta, ja kokonaisuutena projekti ei ole sovelluskeskeinen vaan pyrkii ennemminkin luonnontieteellisen perusymmärryksen kasvatamiseen. Ehkäpä se juuri sen vuoksi erottui ja pärjäsi kisassa.

Miksi ERC-rahoitusta on jaettu metsäteemaisille hankkeille niin vähän? Tähän ei varmasti ole yhtä ainoaa selitystä vaan useita selityksiä. Kiinnittäisin kuitenkin erityistä huomiota kahteen seikkaan:

1. ERC:n alla toimii vuonna 2021 yhteensä 27 arviointipaneelia, joista yhdenkään avainsanoissa ei tällä hetkellä ole metsää (”forest”). Tämä voi heijastua siihen, että arviointipaneeleissa ei välttämättä ole merkittävää metsätieteellistä osaamista. Metsätutkimuksen aiheet toki usein sopivat monen muunkin avainsanan, kuten esimerkiksi genetiikan tai ilmastomuutoksen, alle. Erillisen avainsanan puute voi kuitenkin aiheuttaa päänvaivaa hakijalle ja myös mahdollisesti painotusta muiden ekosysteemien suuntaan rahoitetuissa hankkeissa.
2. Toinen syy liittyy hakemusten tieteelliseen sisältöön. Olen tukenut muutamia kollegoita niin Suomessa kuin muualla Euroopassa ERC-hakemusten valmistelutyössä. Panelisteihin verrattuna olen toki saanut tietoa vain pienestä otoksesta hakemuksia. Olen havainnut, että hankkeiden tutkimussuunnitelmissa on usein keskitytty parantelemaan jo olemassa olevia malleja tai menetelmiä jonkin tieteellisen (tai käytännön) ongelman ratkaisemiseksi. Usein hakemuksissa ei kuitenkaan ole tarjottu selvästi uutta lähestymistapaa tai otettu ratkottavaksi jotakin aivan uutta, ehkä aiemmin tunnistamatonta tieteellistä ongelmaa. Puutteeksi voidaan katsoa myös vahva kotimaakeskeisyys ilman universaalimpaa tai kansainvälisempää näkökulmaa. Väittäisin, että useissa metsätutkimuksen aiheissa helposti jäädään ratkomaan ”vanhoja ongelmia” sen sijaan, että tehtäisiin rohkeasti uusia avauksia. En vähättele ”vanhojen ongelmien” relevanssia, mutta ERC ei yleensä ole sopiva rahoitusinstrumentti niiden ratkomiseen.

ERC-rahoitushakuja on taas auki. Toivottavasti tällä kertaa suomalaista metsätutkimusta onnistaa!